

Załącznik do Uchwały Nr XXXIV/268/2014
Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim
z dnia 30 września 2014

***STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA
GMINY OŚNO LUBUSKIE
NA LATA 2014-2020***

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....
2. Diagnoza sytuacji.....
3. Analiza SWOT.....
4. Część programowa.....
  - 4.1 Cele strategiczne i cele szczegółowe.....
  - 4.2 Kierunki działań w zakresie realizacji poszczególnych celów.....
5. Wdrożenie Strategii jej monitoring i ewaluacja.....

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt1 do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem, który wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej. Strategia obejmuje zbiór celów, które będą realizowane w przeciągu najbliższych siedmiu lat. Dokument systematyzuje działania, umożliwia ich koordynację, monitoring oraz ocenę rezultatów podejmowanych przedsięwzięć wraz z planowaniem dalszego rozwoju. Podstawą strategii było dokonanie diagnozy problemów, określenie zasobów, silnych i słabych stron, wskazanie szans i zagrożeń.

Zasadniczym celem jest stworzenie systemu umożliwiającego poprawę warunków funkcjonowania lokalnej społeczności.

Niniejsza strategia jest wieloletnim dokumentem programowym zgodnie, z którym kształtowana będzie polityka społeczna gminy. Dokument ten stanowi podstawę do tworzenia programów i projektów, których wdrożenie pozwoli na rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych. Umożliwi również pozyskiwanie funduszy w nowej perspektywie programowania. Strategia jest zgodna z złoženiami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów na poziomie europejskim ogólnopolskim oraz samorządowym, stanowi dokument na podstawie, którego można aplikować o środki zewnętrzne. Dokument ten stanowi podstawę do tworzenia programów i projektów, których wdrożenie pozwoli na rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych oraz uwzględnia cele i złożenia już przyjętych programów pomocy społecznej. Przy konstruowaniu Strategii uwzględnione zostały założenia: „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015”, „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Ośnie Lubuskim na lata 2011-2016”, „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok.”

Strategia zorientowana jest na poszerzenie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi w szeroko pojętym obszarze polityki społecznej (edukacja, polityka zdrowotna, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn). Działania kierowane będą głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Dokument ten stanowi podstawę do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Strategia będzie podlegała ciągłym zmianom, ponieważ mogą pojawiać się nowe cele, a część straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie wskaźnikiem działań i dążeń społeczności lokalnej do zmiany społecznej.

2. DIAGNOZA SYTUACJI.

a. Ogólna charakterystyka.

W skład gminy wchodzi miasto Ośno Lubuskie oraz 11 wsi: Grabno, Gronów, Lipienica, Lubień, Podośno, Połęcko, Radachów, Świniary, Smogóry, Sienno, Trześniów, Kochań i Rosławice.

Gmina Ośno Lubuskie zajmuje obszar o powierzchni 198 km²

Gmina Ośno Lubuskie położona jest wśród wzgórz morenowych Wysoczyzny Lubuskiej nad rzeką Łęczą. W pobliżu miasteczka znajduje się 11 jezior, a także malownicze wzgórki i wąwozy. Kolejna cecha charakterystyczna otoczenia Ośna to duża powierzchnia lasów (prawie 50% powierzchni gminy). Dzięki temu panują tu doskonałe warunki do wypoczynku. Czyste jeziora, urozmaicona rzeźba terenu i piękne lasy zachęcają do kąpieli, wędrówek pieszych i rowerowych, grzybobrania i wędkarstwa.

Tabela 1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej.

	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Mieszkańcy (w osobach)			
ogółem	6.520	6.506	6.495
Kobiety			
ogółem	3.318	3.313	3.296
wiek 0-17	689	694	678
wiek 18-59	2.005	1.990	1981

wiek 60 lat i więcej	624	629	637
Mężczyźni			
ogółem	3.202	3.193	3.199
wiek 0-17	659	633	632
wiek 18-64	2.289	2.294	2.284
wiek 65 lat i więcej	254	266	283

b. Pomoc społeczna.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej w Gminie realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim. Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowych ze środków publicznych oraz ustawą o ochronie zdrowia psychicznego.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje po spełnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej , przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia

- gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
  11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
  12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
  13. alkoholizmu lub narkomanii;
  14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
  15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na powód udzielenia pomocy

Powód udzielenia pomocy	2010	2011	2012		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach		
ubóstwo		82	266	348	866	179
sieroctwo		0	0	1	2	0
bezdomność		1	1	2	8	3
potrzeba ochrony macierzyństwa		2	12	11	81	20
tym wielodzietność:		2	12	9	74	15
bezrobocie		91	302	108	353	168
niepełnosprawność		4	7	21	49	40
długotrwała lub ciężka choroba		124	239	125	275	145

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	23	120	13	50	18
w tym:					
rodziny niepełne	10	31	10	34	13
rodziny wielodzietne	13	89	3	16	3
przemoc w rodzinie	0	0	1	7	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0
alkoholizm	2	5	6	17	9
narkomania	1	2	1	1	1
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	15	4	9	12
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	1	1	0	0	0
sytuacja kryzysowa	1	3	0	0	0
kłeska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryterium dochodowego, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w/w okoliczności. W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód netto nie przekraczający kwoty 542 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 456 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samodzielnie

gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego albo klęski żywiołowej lub ekologicznej niezależnie od ich dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

ZADANIA WŁASNE GMINY:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
  - sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
  - udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
  - przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
  - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
  - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
  - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
  - przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
  - opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
  - praca socjalna;
  - organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
  - prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
  - tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
  - dożywianie dzieci;
  - sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
  - kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
  - pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK;
  - sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;

- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
  - przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
  - opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne
- Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
  - przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
  - prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
  - podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
  - współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA ZLECONE:

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

c. Problem uzależnień i przemocy w rodzinie.

Zjawiska takie jak alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie powodują szkody we wszystkich sferach funkcjonowania człowieka. Wpływają na poczucie bezpieczeństwa, relacje rodzinne i międzyludzkie. Ofiarami przemocy stają się osoby słabsze, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawców. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jedno z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Przeżywają wiele negatywnych uczuć- lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Dorośli, którzy jako dzieci

doświadczyli przemocy w rodzinie często mają trudności w funkcjonowaniu w roli rodzica. Tak więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się na następne pokolenia.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy a ofiara słabsza,
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku),
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn.zm.) określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a także zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Uchwałą Nr IX/52/2011 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 21 września 2011r. określony został tryb powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zarządzeniem Burmistrza Ośna Lubuskiego z dnia 18 listopada 2011r. utworzono w Gminie Ośno Lubuskie Zespół Interdyscyplinarny.

Członkami Zespołu są przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi (zarówno kurator zawodowy dla dorosłych jak i kurator zawodowy dla nieletnich)

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i

możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje swoje cele m.in. poprzez opracowywanie i realizację indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

Tabela 3. Liczba osób objętych działaniami Gminnej Komisji ds. Uzależnień

ROK	2011	2012	2013
Liczba wniosków złożonych do GKRPA	32	14	17
Ilość osób objętych pomocą	32	14	17
Ilość wniosków skierowanych do Sądu o leczenie	16	9	6

Dane Gminnej Komisji ds. Uzależnień w Ośnie Lub.

Tabela 4. Procedura Niebieskiej Karty realizowana przez Zespół Interdyscyplinarny w 2013r.

Zespół interdyscyplinarny stan na koniec 2013r.		Liczba procedur wg stanu na koniec 2013r.			
Liczba spotkań zespołu w 2013r.	Liczba powołanych grup roboczych	Liczba procedur		Powód zakończenia procedury	
		trwających	zakończonych		
2	20	17	16	7	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośnie Lub.

Szczegółowe działania mające na celu przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie określone są w „Gminnym programie profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych” oraz w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016”.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016 jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel główny realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna- dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
7. Poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.
9. Ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej).
10. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy)
11. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w zakresie terapii dla ofiar przemocy.
12. Współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.
13. Utworzenie zespołu interdyscyplinarnego ds. pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Do podstawowych celów gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

d. Problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Rodzina jest najważniejszą podstawową grupą społeczną. Jest najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Rodzina kształtuje postawy, kieruje poznawaniem przez dziecko procesów zachodzących w otaczającym je świecie. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieświadomego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Współczesna rodzina, poddawana presji czynników wewnętrznych i zewnętrznych często przestaje prawidłowo funkcjonować. Najważniejsze problemy, z którymi boryka się współczesna rodzina to brak odpowiednich wzorców osobowych, problemy materialne i mieszkaniowe, przemoc, uzależnienia, coraz większa liczba rozwodów. Utrzymująca się niekorzystna sytuacja ekonomiczna rodzin skutkuje pogłębiającą się patologią życia rodzinnego, a co za tym idzie niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą.

Rodzina skupiona na zaspokajaniu jej najbardziej podstawowych potrzeb nie jest w stanie zaspokoić potrzeb wyższego rzędu, a to z kolei hamuje prawidłowy rozwój jej członków.

Osoby pozostające przez długi okres bez zatrudnienia tracą wiarę we własne siły i możliwości. Rodzi się u nich poczucie bezradności, stres i frustracja co znacznie rzutuje na pogorszenie sytuacji rodziny w każdym wymiarze jej funkcjonowania. W konsekwencji długotrwałe bezrobocie prowadzi do narastania wewnętrznych konfliktów w rodzinie, różnego typu uzależnień oraz przemocy domowej. Negatywnym skutkiem długotrwałego bezrobocia jest ograniczenie możliwości rozwojowych dla młodych osób wzrastających w takich rodzinach. Brak środków finansowych pozwalających na

korzystanie z usług o charakterze edukacyjnym powoduje, że członkowie rodzin dotkniętych bezrobociem nie są w stanie podnosić swoich kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz aktywnie poruszać się na rynku pracy. W sytuacji przedłużającego się bezrobocia rodzina zmuszona jest korzystać ze świadczeń pomocy społecznej, co w przypadku wielu rodzin skutkuje uzależnieniem finansowym od tej pomocy, a tym samym utrwala postawę bierną na rynku pracy. Natomiast dzieci i młodzież wychowywana w rodzinach będących wieloletnimi klientami ośrodka pomocy społecznej jako osoby dorosłe mogą również traktować świadczenia pieniężne jako źródło stałego utrzymania.

Największymi zagrożeniami wewnętrznymi tkwiącymi w samej rodzinie i niszczącymi ją są uzależnienia i związane z nimi konsekwencje dla wszystkich członków rodziny. Rodzina z problemem alkoholowym, to rodzina w której co najmniej jedno z rodziców nadużywa alkoholu lub jest od niego uzależnione. Dominującą postawą członków rodziny alkoholika jest zaprzeczanie obecności problemu alkoholowego. Ukrywanie problemu prowadzi do ograniczania kontaktów z osobami spoza rodziny. Życie rodziny alkoholika obraca się wokół niego, a członkowie rodziny popadają we współuzależnienie. Proces zdrowienia takiej rodziny obejmuje terapię wszystkich członków. W rodzinach alkoholowych często współwystępuje zjawisko przemocy domowej.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska.

Uregulowania prawne dotyczące pieczy zastępczej zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 135 ze zm.). W ww. ustawie określono szeroko rozumianą profilaktykę-pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną jako zadanie własne gminy, natomiast rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą, jako zadanie własne powiatu.

Szczegółowe zadania gminy zostały określone w art. 176 ustawy i należą do nich:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,

4) finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ustawie,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w ustawie.

W celu wsparcia rodzin w wypełnianiu swojej funkcji od 2012 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim zatrudnia asystentów rodziny. Do zadań asystenta należy:

1) odbywanie spotkań z rodziną w jej miejscu zamieszkania oraz w jej środowisku lokalnym;

2) opracowanie i realizacji indywidualnego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym (plan pracy z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty);

3) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

4) udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom w wypełnianiu swoich zadań w tym w rozwiązywaniu problemów socjalnych, problemów psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi;

- 5) wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym;
- 6) propagowanie wzorców prawidłowego funkcjonowania społecznego ;
- 7) nauka poszanowania prywatności każdego z członków rodziny;
- 8) dostarczanie rodzinie informacji niezbędnych do rozwiązania danego typu problemów;
- 9) stała współpraca z pracownikiem socjalnym;
- 10) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podejmowania i utrzymywania pracy zarobkowej;
- 11) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną (plan pracy z rodziną, karta czasu pracy i inne);
- 12) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 13) udzielane wsparcia dzieciom w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 14) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców,
- 15) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 16) współpraca z zespołem dyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 17) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku,
- 18) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 19) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach
- 20) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.
- 21) sporządzanie sprawozdawczości również drogą elektroniczną, przygotowywanie dokumentów do archiwizowania;

Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Forma pieczy zastępczej	rok 2011	rok 2012	rok 2013
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	4	7	1
Rodziny zastępcze ogółem w tym:	2	11	5

a) spokrewnione	2	7	2
b) niespokrewnione	-	4	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim

e. Sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych.

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Trudną sytuację życiową osób niepełnosprawnych definiuje wiele czynników, w szczególności parametry zdrowotne, funkcjonalne i psychiczne. Również ważna jest tu rodzina oraz położenie społeczne.

Osoby niepełnosprawne napotykać liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym w zakresie barier architektonicznych, psychicznych, materialnych, prawnych i społecznych.

Od stopnia niepełnosprawności zależy, czy osoba niepełnosprawna osiągnie odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni sobie materialne warunki życia dostęp do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji i kultury.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych jest zbiorem działań wielu podmiotów publicznych oraz organizacji pozarządowych, których przeznaczeniem jest tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

Jednym z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę jest prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Idea ich powstania wyraża się w zamiarze wprowadzania środowiskowej formy pomocy półstacjonarnej, służącej utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku oraz zapewnieniu kompleksowego wsparcia z procesem usamodzielnienia osób tam przebywających. Generalnie prowadzenie ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym należy do nieobowiązkowych zadań własnych gminy, jednakże utrzymanie środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej.

Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim funkcjonuje od 1997r. Dom jest placówką wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu A i B. (A- dla osób przewlekle psychicznie chorych, B- dla osób upośledzonych umysłowo). Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku przez 8 godzin dziennie w godz. od 7³⁰ do 15³⁰. ŚDS zapewnia uczestnikom transport na zajęcia.

Do zakresu usług ŚDS należy prowadzenie postępowania wspierająco-aktywizującego dostosowanego do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników. Usługi świadczone są w formie zajęć indywidualnych oraz grupowych i obejmują w szczególności następujące treningi:

- kinezyterapię – terapia poprzez ruch,
- ergoterapię – trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej,
- socjoterapię – trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- arteterapię – trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- rehabilitację społeczną – mającą na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym

uczestnictwa w życiu społecznym, która realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

W ŚDS w Ośnie Lubuskim co najmniej raz na pół roku spotyka się Zespół wspierająco- aktywizujący, którego głównym zadaniem jest przedyskutowanie i ustalenie planu wspierania dla każdego uczestnika oraz rozwiązywanie problemów wynikających z codziennej pracy z uczestnikami. Obok systematycznej oceny postępów uczestników zespół angażuje również do współpracy społeczność lokalną, instytucje oraz zaprzyjaźnione ośrodki.

W ramach działalności Środowiskowego Domu Samopomocy poza codzienną działalnością terapeutyczną ŚDS organizuje i bierze udział w różnego rodzaju imprezach okolicznościowych takich jak : coroczny Festyn Integracyjny uczestników ŚDS, wyjazdy na wycieczki, zabawy andrzejkowe, wspólną organizację Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia.

W oparciu o ustawę o pomocy społecznej , ustawę z dnia o ochronie zdrowia psychicznego , Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010 r. w sprawie Środowiskowych Domów Samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586) oraz Zarządzenie Nr 62/2012 Wojewody Lubuskiego z dnia 08 marca 2012 r. w sprawie ustalenia „Sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy w województwie”, opracowany został

dokument pn. „Program Naprawczy Środowiskowego Domu Samopomocy w Ośnie Lubuskim na lata 2011/2014”.

W 2013r. został przeprowadzony pierwszy etap adaptacji pomieszczeń na potrzeby Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Ośnie Lub. Zwiększona została powierzchnia użytkowa, przeprowadzono remont dotychczas użytkowanych pomieszczeń, przystosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych łazienki.

f. Bezdomność.

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, alkoholizm, przestępczości, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych którzy są nimi z wyboru najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z małoletnimi dziećmi, rodziny nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

W I półroczu 2014r. na terenie gminy przebywały 4 osoby bezdomne.

Na terenie Gminy Ośno Lubuskie nie funkcjonują noclegownie, dlatego osoby bezdomne z terenu gminy kierowane są do placówek na terenie innych gmin.

g. Edukacja.

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, kształcenie oraz zdobywanie wiedzy pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich. Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności np. młodzieży mieszkającej na wsi i w mieście, dorosłych bez wykształcenie i z wykształceniem.

Tab. 6 . Wykaz placówek oświatowych na terenie Gminy Ośno Lubuskie.

l.p.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Samorządowe Przedszkole Publiczne w Ośnie Lubuskim	ul. 3-ego Maja 20, 69-220 Ośno Lubuskie
2.	Szkoła Podstawowa w Smogórach	Smogóry 10, 69-220 Ośno Lubuskie
3.	Zespół Szkół Publicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ośnie Lubuskim	ul. Jeziorna 3, 69-220 Ośno Lubuskie
4.	Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim	ul. Rzepińska 8, 69-220 Ośno Lubuskie

3. ANALIZA SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>a. pomoc rodzinom zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,</p> <p>b. analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w gminie,</p> <p>c. zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy specjalistycznej,</p> <p>d. funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,</p> <p>e. funkcjonowanie w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,</p> <p>f. różnorodność form wsparcia osób bezrobotnych,</p> <p>g. funkcjonowanie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,</p> <p>h. zapewnienie bezpłatnego transportu uczniom niepełnosprawnym do</p>	<p>a. wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej,</p> <p>b. wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,</p> <p>c. problemy w funkcjonowaniu rodzin wielodzietnych,</p> <p>d. problemy finansowe i ubóstwo części rodzin,</p> <p>e. bezrobocie rodziców i pełnoletnich członków rodzin,</p> <p>f. niska świadomość w zakresie edukacji seksualnej,</p> <p>g. zjawisko „dziedziczenia biedy” i bezradności społecznej,</p> <p>h. niedostateczne zasoby lokali socjalnych i komunalnych,</p> <p>i. postawa roszczeniowa części rodzin</p>

<p>placówek oświatowych</p>	<p>korzystających z systemu pomocy społecznej,</p> <p>j. niski poziom wiedzy i świadomości społecznej na temat profilaktyki zdrowia,</p> <p>k. duże obciążenie pracowników socjalnych obowiązkami administracyjnymi,</p> <p>l. liczba rodzin objętych interwencją z powodu przemocy w rodzinie,</p> <p>ł. brak ośrodka całodobowego dla osób doświadczających przemocy domowej</p>
-----------------------------	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>a. możliwość wykorzystania środków pomocowych UE,</p> <p>b. możliwość aplikacji o środki w ramach programów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,</p> <p>c. wdrażanie zmian wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,</p> <p>d. organizowanie i świadczenie usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi,</p> <p>e. zwiększenie dostępności wsparcia specjalistycznego,</p> <p>f. podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi,</p>	<p>a. nasilenie się negatywnych procesów demograficznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa,</p> <p>b. zwiększająca się liczba rodzin potrzebujących wsparcia psychospołecznego i prawnego,</p> <p>c. niski poziom umiejętności wychowawczych rodziców,</p> <p>d. ograniczona liczba ofert pracy dla osób wchodzących na rynek pracy,</p> <p>e. rozluźnienie więzi rodzinnych,</p> <p>f. kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym,</p> <p>g. niskie świadczenia emerytalno-rentowe,</p> <p>h. rozbiecie rodzin poprzez wyjazdy za granice do pracy,</p>

4. CZĘŚĆ PROGRAMOWA.

MISJA

Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie aktywności środowisk lokalnych Gminy Ośno Lubuskie poprzez tworzenie równych szans rozwoju społecznego.

4.1. Cele strategiczne i cele szczegółowe.

I. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

1. Realizacja programów aktywnej integracji.
2. Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.
3. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.
4. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako czynnika powodującego wykluczenie społeczne.

II. Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny.

1. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swojej funkcji.
2. Poprawa warunków funkcjonowania rodzin.
3. Tworzenie warunków dla rozwoju i zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży

III. Zapobieganie uzależnieniom i przemocy w rodzinie

1. Podejmowanie działań profilaktycznych.
2. Zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia lub przemocy.
3. Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarach przemocy i uzależnień.

4.2 . Kierunki działań w zakresie realizacji poszczególnych celów.

<i>Cel strategiczny:</i>		
<i>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</i>		
Cele szczegółowe		
1. Realizacja programów aktywnej integracji.		
działania	realizatorzy	termin realizacji
1.1. realizacja działań o charakterze edukacyjnym, zawodowym, społecznym i zdrowotnym	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.2 partnerstwo z instytucjami rynku pracy oraz instytucjami pomocy społecznej	Ośr. Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, instytucje pomocy społecznej	2014-2020
2. Tworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych		
działania	realizatorzy	termin realizacji
2.1.rozwój usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Ośnie Lub.	Ośr. Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Gmina Ośno Lubuskie	2014-2020
2.2. rozwój usług opiekuńczych	Ośr. Pomocy Społecznej,	2014-2020
2.3. rozpowszechnianie ulotek i plakatów, broszur dot. zjawiska przemocy wobec osób starszych	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
2.4. wsparcie rodzin i osób opiekujących się niepełnosprawnymi	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
3. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.		
3.1 tworzenie warunków do współpracy z organizacjami pozarządowymi, środowiskami lokalnymi i samorządowymi na rzecz rozwoju społecznego	Gmina Ośno Lubuskie	2014-2020
III.2. Rozwój sektora ekonomii społecznej	Gmina Ośno Lubuskie	2014-2020

4. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako czynnika powodującego wykluczenie społeczne.		
działania	realizatorzy	termin realizacji
4.1 zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, między innymi poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież	Ośr. Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2014-2020
4.2 współpraca instytucji i organizacji działających na rzecz ubogich	Ośr. Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2014-2020
4.3 wsparcie materialne osób ubogich	Ośr. Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2014-2020
<i>Cel strategiczny: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny.</i>		
Cele szczegółowe		
1. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swojej funkcji.		
działania	realizatorzy	termin realizacji
1.1 objęcie rodzin dysfunkcyjnych pomocą asystenta rodziny	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.2 organizowanie warsztatów, szkoleń dla rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.3. świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020

1.4. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.5. zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.6. podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych kadr pracujących na rzecz wsparcia rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
1.7. zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wolnym od nauki	Miejski Dom Kultury w Ośnie Lubuskim	2014-2020
2. Poprawa warunków funkcjonowania rodzin.		
działania	realizatorzy	termin realizacji
2.1. udzielanie pomocy w zabezpieczeniu niezbędnych potrzeb bytowych rodzin w ramach świadczeń pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
2.2. realizacja programów z zakresu dożywiania	Ośr. Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	2014-2020
3. Tworzenie warunków dla rozwoju i zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży.		
działania	realizatorzy	termin realizacji
3.1. rozwój placówek wsparcia dziennego	Gmina Ośno Lub. Organizacje pozarządowe, Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
3.2. organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym	Gmina Ośno Lub. Organizacje pozarządowe, Ośr. Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Uzależnień	2014-2020
3.3. koordynacja działań lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny	Gmina Ośno Lub. Organizacje pozarządowe, Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
3.4 świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą	Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020

<u>Cel strategiczny: Zapobieganie uzależnieniom i przemocy w rodzinie</u>		
Cele szczegółowe		
1. Podejmowanie działań profilaktycznych		
działania	realizatorzy	termin realizacji
1.1.wdrażanie gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych	Gminna Komisja ds. Uzależnień	2014-2020
1.2.wdrażanie gminnych programów przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny	2014-2020
1.3. prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	Gminna Komisja ds. Uzależnień Ośrodek Pomocy Społecznej,	2014-2020
1.4.wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych w celu zmiany zachowań i postaw dzieci i młodzieży wobec środków uzależniających	Placówki oświatowe	2014-2020
1.5. kierowanie wniosków do Sądu o leczenie stacjonarne bądź ambulatoryjne	Gminna Komisja ds. Uzależnień	2014-2020
1.6. opracowanie i realizacja programów skierowanych do ofiar przemocy	Ośrodek Pomocy Społecznej,	2014-2020
2. Zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia lub przemocy.		
Działania	realizatorzy	termin realizacji

2.1 realizacja procedury „Niebieska karta”	Zespół Interdyscyplinary, Policja, Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
2.2. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej	Ośr. Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Uzależnień	2014-2020
2.3. kierowanie sprawców przemocy do programów korekcyjno-educacyjnych	Zespół Interdyscyplinary, Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
3. Współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarach przemocy i uzależnień.		
Działania	realizatorzy	termin realizacji
3.1 promocja i tworzenie warunków do współpracy z organizacjami pozarządowymi, środowiskami lokalnymi i samorządowymi na rzecz rozwoju społ.	Gmina Ośno Lub. Ośr. Pomocy Społecznej	2014-2020
3.2 rozwój wolontariatu na rzecz pomocy różnym grupom społecznym	Gmina Ośno Lub.	2014-2020
3.3 wspieranie inicjatyw społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym	Gmina Ośno Lub.	2014-2020

5. Wdrożenie Strategii jej monitoring i ewaluacja.

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Ośnie Lubuskim.

Monitoring odbywał się będzie w oparciu o sprawozdania kierowane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, sprawozdania z realizacji poszczególnych programów i projektów. Ewaluacja prowadzona na podstawie danych liczbowych pochodzących ze sprawdzeń pozwoli na ocenę skuteczności Strategii w zakresie stosowanych form, funkcjonalności opracowanych procedur i ilości posiadanych zasobów, w tym finansowych

Osiągnięcie zakładanych rezultatów jest uzależnione od wielkości środków dostępnych na realizację wyznaczonych celów. Niewątpliwie ogromną szansą dla wszystkich podmiotów jest możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych, w tym z Unii Europejskiej.

Strategię należy traktować jako dokument otwarty poddawany okresowo weryfikacjom i aktualizacjom.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania problemów społecznych (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne, itp.).

Realizacja Strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz stworzenia warunków do zaspokojenia ich potrzeb.